

staty, nýbrž o odlučovací právo ve smyslu §u 11 konk. řádu, nemá významu stěžovatelův poukaz na §§ 51 a 52 konk. řádu.

Čís. 4952.

Byly-li bolesti poškozeného vyvolány a vybaveny úrazem, nelze při výměře bolestného přihlídnouti k predisposici poškozeného.

Při výměře bolestného jest vzítí zřetel k hodnotě peněz v době rozsudku soudu první stolice.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1925, Rv I 376/25.)

Při železniční nehodě dne 25. října 1919 utrpěl žalobce, povoláním učitel, úraz. Žalobě proti dráze o náhradu škody procesní soud první stolice rozsudkem ze dne 10. září 1924 vyhověl, přisoudiv žalobci kromě jiných položek bolestné 8.000 Kč, při čemž vycházel z toho, že vzhledem ku síle vytrpěných bolestí bylo by žalobci přisouditi 16.000 Kč, avšak vzhledem k praedisposici žalobcově přisoudil mu pouze polovici (8.000 Kč) tohoto peníze. Odvolací soud vyhověl odvolání žalovaného potud, že uznal přiměřenou polovici bolestného 6.000 Kč, odvolání žalobcovu pak potud, že mu přiznal i druhou polovici bolestného, tudíž celkem 12.000 Kč. Důvody: Pokud žalobce brojí v příčině predisposice, v rozsudku zmíněné a, že soud v tom směru neučinil zjištění, jest v první řadě na to poukázati, že dle celé souvislosti rozsudku v místech, kde se uvažuje o predisposici žalobcově, dlužno rčení rozsudku »jak znalcem lékařem zjištěno« bráti ve smyslu »jak podle posudku znalce« má soud zjištěným, vždyť stať ta jest zařaděna v části rozsudku, ve které soud první stolice uvádí svá zjištění ohledně bolestí žalobcových, jich původu a úsudky z toho vyvozované. Zjištění to jest správné a odpovídá stavu věci, neboť znalec vyslovil se pro dědičnou zatíženost žalobcovu i když výpovědi jeho matky aspoň částečně jsou správné, a skutečně také její výpověď ohledně žalobce jest potvrzena spisy opatrovnickými a spisy superarbitračními, a tam uvedenými výsledky pátrání, jakož i okolností, že byl žalobce pro duševní chorobu dán pod opatrovnictví. Není tedy ani námitka rozporu se spisy, ani vnitřního rozporu ve znaleckém posudku opodstatněna. Soud odvolací nesdílí však názor prvního soudu o tom, že by následkem predisposice žalobcovy bylo snížení náhradu bolestného pouze na polovici, t. j. na 50%. Lékařský znalec totiž potvrdil výslovně, že na následcích úrazu participují rovným dílem vrozená dědičná přítěž (moment predisponující) a úraz (moment výbavný). Z toho jde na jevo, že následky úrazu byly vybaveny výhradně úrazem a že, byť byl žalobce predisponován, přece veškeré následky úrazu, jakožto úrazem vyvolané a vybavené, vystoupily jen důsledkem utrpěného úrazu, a proto také při posuzování otázky bolestného přicházejí následky úrazu plnou měrou a nikoliv pouze polovicí v úvahu. Z důvodu toho odchýlně od soudu první stolice jest odvolací soud toho názoru, že žalobci přináleží nárok na bolestné plných 100% a nikoliv jen 50%, ve kterémž směru dlužno vyhověti odvolání žalobcovu. Soud první stolice dle výsledků ústního jed-

nání a v rozsudku uvedených průvodů učinil správná zjištění v příčině bolesti z úrazu žalobci povstalých a jich trvání a sdílí odvolací soud zjištění ta dle §u 498 c. ř. s. Jest však odvolací soud toho náhledu, že, když dále přihlíží se k sociálnímu postavení žalobcovu v rozsudku blíže rozvedenému, jakož i k relativní ceně peněz, jest jakožto 100%ní bolestné přiměřeným peníz pouze 12.000 Kč a nikoliv 16.000 Kč soudem prvé stolice uvedený, tak že by polovice činila pouze 6.000 Kč, ve kterémž směru jest tedy odvolání žalovaného odůvodněno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání ani té ani oné strany.

D ů v o d y:

Dovolací soud sdílí právní názor soudu druhé stolice, že skutečnost žalobcovy praedisposice při posuzování přiměřenosti požadovaného bolestného nemůže, jak se toho dožaduje žalovaný ve svém dovolání, přicházeti v úvahu, poněvadž bolesti, které má v jejich zlých účincích zahladiti prisouzené bolestné, byly vyvolány a vybaveny žalobcovým úrazem. Pokud žalobce vytýká, že odvolací soud nepřihlížel správně ku relativní ceně peněz, tu arci odvolací soud neuvedl, kterou dobu považuje v této příčině za rozhodující, ale právě proto sluší předpokládati, že touto rozhodující dobou byla mu doba zákonitá, totiž podle §u 406 c. ř. s. doba vynesení rozsudku prvního soudu. Opačný právní názor žalobcův, nemající opory v zákoně, nelze schváliti.

Čís. 4953.

Otázka strany na znalce o skutečnosti, jež nebyla předmětem znaleckého důkazu, není skutkovým přednesem.

Není věcí žalobce, domáhajícího se náhrady škody, by dokazoval, že jeho nestihá zavinění (spoluzavinění).

(Rozh. ze dne 22. dubna 1925, Rv I 434/25.)

Žalobě proti bance o náhradu škody, ježto opomenula vyhověti příkazu k úpisu akcií pro žalobkyni, bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Co do právního posouzení věci napadá dovolatelka v podstatě právní přesvědčení nižších soudů, že nárok na náhradu škody založen byl jejím opomenutím vyhověti příkazu ohledně dalších 50 akcií. Po této stránce odkazuje se na předpis §§ 1294 a 1295 a násl. obč. zák. V pokračování dovolacího spisu hledí však dovolatelka prokázati, ne-li výhradně zavinění, tož aspoň spoluzavinění žalující strany vzhledem k utrpěné škodě tím, že oněch 50 akcií nebylo přihlášeno k úpisu. Podnět k těmto vývodům zavdala otázka zástupce žalované strany na znalce, a odpověď znalce, že upisovací práva mohla býti uplatněna i po lhůtě upisovací, po případě po 17. lednu 1922, kterého dne žalobkyně dostala vyúčtování, z něhož bylo patrné, že upisovací právo bylo uplatněno jen ohledně